Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Коментар кретања у сектору небанкарских финансијских институција на полугодишту 2026. године

Анализа финансијског сектора у БиХ на полугодишту 2026. године

На финансијском тржишту Босне и Херцеговине, на полугодишту 2026. године пословало је 125 финансијских институција, које су укључене у редовну статистику Централне банке БиХ. У оквиру банкарског сектора пословале су 22 банке, док је сектор Осталих финансијских институција (ОФИ) обухватао 23 друштва за осигурање и једно друштво за реосигурање, 26 микрокредитних организација, 41 инвестициони фонд, 4 лизинг друштва, 6 брокерских кућа и 2 берзе. У односу на крај 2025. године смањен је број микрокредитних организација и осигуравајућих друштава. Прикупљање ове статистике се врши у складу с међународном методологијом прописаном у ММФ-ом Приручнику за монетарну и финансијску статистику (2000), путем јединственог извјештајног обрасца 2СР за банке и 4СР за небанкарске финансијске институције (Standardized Report Forms/SRF). Коришћењем јединствених извјештајних образаца за представљање биланса стања могуће је произвести агрегатне и хармонизоване податке за ниво БиХ.

Број финансијских институција у БиХ

Финансијске институције у БиХ	***јун.25***			***дец.25***			***јун.26***		
	ФБиХ	**РС**	**Укупно**	**ФБиХ**	**РС**	**Укупно**	**ФБиХ**	**РС**	**Укупно**
*Банке**	14	8	**22**	14	8	**22**	14	8	**22**
Друштва за осигурање и реосигурање	11	14	**25**	11	14	**25**	11	13	**24**
Микрокредитне организације	13	14	**27**	13	14	**27**	12	14	**26**
Инвестициони фондови	22	17	**39**	22	19	**41**	23	18	**41**
Лизинг друштва	4	0	**4**	4	0	**4**	4	0	**4**
Брокерске куће	2	4	**6**	2	4	**6**	2	4	**6**
Берзе	1	1	**2**	1	1	**2**	1	1	**2**
Укупно	**67**	**58**	**125**	**67**	**60**	**127**	**67**	**58**	**125**

* *Укључена Развојна банка ФБиХ*

Укупна актива финансијског сектора Босне и Херцеговине на крају јуна 2026. године износила је 61,37 милијарди КМ (неконсолидовани подаци) и већа је за 7,56 милијарди КМ или 14,1% у односу на исти период претходне године. У поређењу с крајем 2025. године, укупна актива финансијског сектора већа је за 4,37 милијарди КМ или 7,7%.
Банкарски сектор и даље има доминантно учешће у укупној активи финансијског сектора, с активом од 54,0 милијарди КМ и учешћем од 88,0% укупне активе. У односу на крај јуна 2025. године, актива банака је забиљежила снажан раст од 14,9% (односно за 7,01 милијарду КМ), док је у односу на крај 2025. године забиљежен раст од 8,2%.

Унутар небанкарског финансијског сектора, који укупно чини 12,0% тржишта (7,37 милијарди КМ), стабилан и висок годишњи раст биљеже микрокредитне организације са 13,9% и лизинг друштва са 9,2%. Насупрот њима, сектор осигурања и реосигурања биљежи значајно успоравање са скромним годишњим растом од 3,6%, што је резултирало падом њиховог тржишног учешћа са 5,6% на 5,0%.
Институције тржишта капитала (инвестициони фондови, брокерске куће и берзе) и даље имају маргинално учешће у структури финансијског система. Инвестициони фондови задржавају стабилну позицију с активом од 1,36 милијарди КМ и учешћем од 2,2%, уз годишњи раст од 9,1%. Посебно динамично кретање, иако на ниској номиналној основи, забиљежиле су брокерске куће чија је актива порасла за 37,7% на годишњем нивоу, односно за чак 44,9% у односу на крај 2025. године, достижући 12,0 милиона КМ. С друге стране, актива берзи биљежи благи годишњи пад од 1,2% и износи 11,4 милиона КМ.

Финансијски сектор у БиХ (милиони КМ)

Финансијске институције у БиХ	***06/2025***		***12/2025***		***06/2026***		***Индекс раста активе***	
	Актива	***Учешће (%)***	***Актива***	***Учешће (%)***	***Актива***	***Учешће (%)***	***06.2026/ 06.2025***	***06.2026/ 12.2025***
Банке	46.990,8	87,6	49.932,0	87,6	54.003,5	88,0	114,9	108,2
Друштва за осигурање и реосигурање	2.948,8	5,6	2.968,9	5,2	3.055,9	5,0	103,6	102,9
Микрокредитне организације	1.864,2	3,3	2.012,8	3,5	2.123,6	3,5	113,9	105,5
Инвестициони фондови	1.244,9	2,1	1.311,8	2,3	1.358,2	2,2	109,1	103,5
Лизинг друштва	741,6	1,3	762,0	1,3	810,1	1,3	109,2	106,3
Брокерске куће	8,7	0,0	8,3	0,0	12,0	0,0	137,7	144,9
Берзе	11,5	0,0	11,0	0,0	11,4	0,0	98,8	103,0
Укупно за сектор	***53.810,5***	***100,0***	***57.006,8***	***100,0***	***61.374,7***	***100,0***	***114,1***	***107,7***

Сектор небанкарских финансијских институција (сектор ОФИ)

Стање укупне активе сектора Осталих финансијских институција (ОФИ) у Босни и Херцеговини на крају првог полугодишта 2026. године износило је 7,37 милијарди КМ и веће је за 551,5 милиона КМ или 8,1% у односу на стање на крају првог полугодишта 2025. године. У поређењу са стањем на крају 2025. године, укупна актива сектора ОФИ повећана је за 296,3 милиона КМ или 4,2%, што указује на наставак раста небанкарског финансијског сектора у БиХ.

Највећу активу у оквиру сектора ОФИ и даље имају друштва за осигурање и реосигурање, с активом од 3,06 милијарди КМ, што представља 41,5% укупне активе сектора ОФИ.

Микрокредитне организације заузимају друго мјесто с активом од 2,12 милијарди КМ и учешћем од 28,8%, потврђујући континуиран раст и значај овог сегмента у укупној унутрашњој структури небанкарског сектора.

Инвестициони фондови остварили су активу од 1,36 милијарди КМ, уз учешће од 18,4% у укупној активи сектора ОФИ, чиме задржавају високу позицију на тржишту. Лизинг друштва учествују са 810,1 милион КМ, односно 11,0% укупне активе сектора ОФИ.

Преостала 23,3 милиона КМ или 0,3% укупне активе сектора ОФИ односила су се на брокерске куће и берзе у Босни и Херцеговини, чије је учешће и даље на веома ниском нивоу у укупној структури сектора.

Посматрано укупно, сектор ОФИ у првом полугодишту 2026. године наставио је тренд раста активе, при чему су највећи допринос унутрашњој експанзији дале микрокредитне организације и инвестициони фондови, док сегмент друштава за осигурање и реосигурање, упркос благом номиналном расту, биљежи пад свог процентуалног учешћа унутар самог небанкарског финансијског сектора.

Учешће небанкарских финансијских институција у сектору ОФИ на полугодишту 2025. године

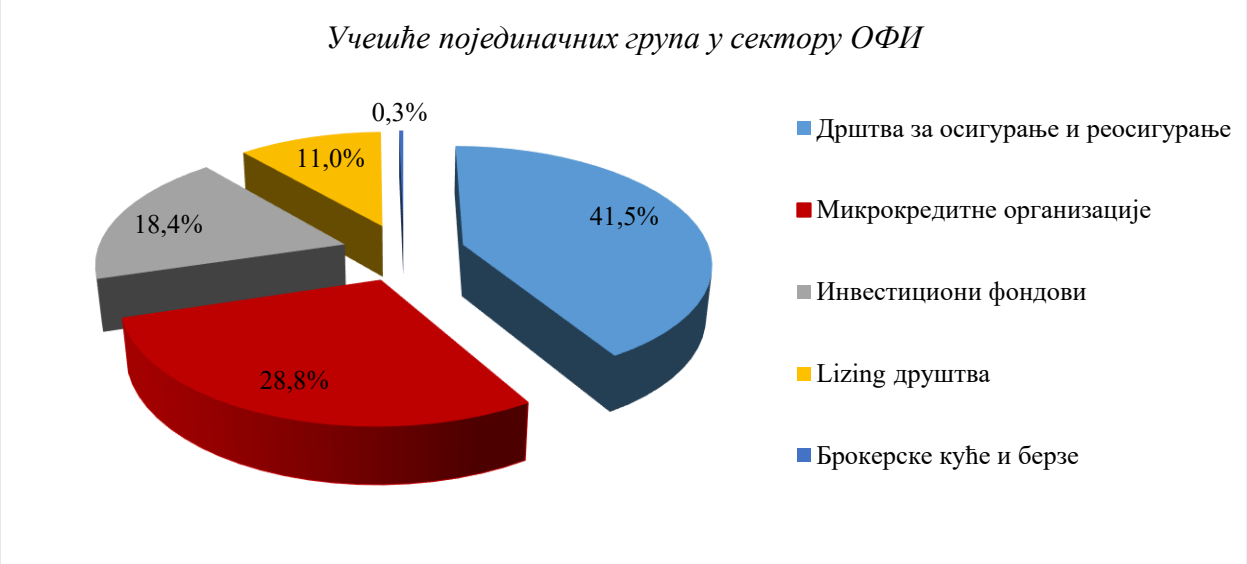

У наставку је дата кратка анализа три подсектора са највећим учешћем у сектору ОФИ.

Друштва за осигурање и реосигурање

На тржишту осигурања у Босни и Херцеговини, на крају првог полугодишта 2026. године пословала су 23 друштва за осигурање и једно друштво за реосигурање, од чега је 13 друштава обављало дјелатност неживотног осигурања, док је 10 друштава пословало као композитна друштва која обављају послове животног и неживотног осигурања.

Друштва за осигурање и реосигурање наставила су тренд стабилног раста активе и задржала доминантно учешће унутар сектора Осталих финансијских институција (ОФИ), с учешћем од 41,5% укупне активе сектора ОФИ. Билансна сума сектора осигурања и реосигурања на дан 30. 6. 2026. године износила је 3,06 милијарди КМ и већа је за 106,8 милиона КМ или 3,6% у односу на исти период претходне године, док је у поређењу са стањем на крају 2025. године повећана за 87,0 милиона КМ или 2,9%.

Најзначајније учешће у структури активе и даље имају хартије од вриједности осим дионица, који су на крају првог полугодишта 2026. године износили 958,4 милиона КМ, односно 31,4% укупне активе сектора осигурања. У односу на исти период претходне године инвестиције у ове хартије од вриједности повећане су за 132,0 милиона КМ или 16,0%, што потврђује наставак инвестирања првенствено у дужничке хартије од вриједности и ентитетске обвезнице.

Значајно учешће у активи имали су и валута и депозити са 675,8 милиона КМ (22,1%), као и нефинансијска актива која је износила 650,3 милиона КМ (21,3%). Други рачуни потраживања износили су 336,1 милион КМ (11,0%), док су техничке резерве осигурања на страни активе износиле 263,5 милиона КМ (8,6%).

У структури пасиве највеће учешће и даље имају бруто техничке резерве осигурања, које су на крају првог полугодишта 2026. године износиле 2,02 милијарде КМ и чиниле 66,1% укупне пасиве сектора. У односу на исти период претходне године ове резерве повећане су за 90,7 милиона КМ или 4,7%, док су у односу на крај 2025. године повећане за 72,0 милиона КМ или 3,7%.

Дионице и други капитал друштава за осигурање и реосигурање износио је 662,3 милиона КМ, што представља 21,7% укупне пасиве, те је у односу на крај јуна 2025. године повећан за 29,1 милион КМ или 4,6%.

Посматрано укупно, сектор осигурања и реосигурање у првом полугодишту 2026. године наставио је стабилан раст активе, техничких резерви и инвестирања у хартије од вриједности, чиме је задржао водећу позицију унутар небанкарског финансијског сектора Босне и Херцеговине.

Микрокредитне организације у БиХ

Билансна сума микрокредитних организација у Босни и Херцеговини на крају првог полугодишта 2026. године износила је 2,12 милијарди КМ и већа је за 259,4 милиона КМ или 13,9% у односу на исти период претходне године, док је у односу на крај 2025. године повећана за 110,9 милиона КМ или 5,5%.
Од укупне билансне суме, на микрокредитна друштва (МКД) односило се 1,39 милијарди КМ или 65,7%, док се на микрокредитне фондације (МКФ) односило 727,6 милиона КМ или 34,3% укупне активе микрокредитног сектора.
Укупан износ пласираних кредита код микрокредитних организација на крају првог полугодишта 2026. године износио је 1,76 милијарди КМ што представља 82,9% укупне активе. У поређењу са стањем на крају првог полугодишта 2025. године микрокредитни портфолио повећан је за 211,6 милиона КМ или 13,7%, док је у односу на крај 2025. године забиљежен раст од 100,2 милиона КМ или 6,0%.
Највећи дио активе микрокредитних организација односио се управо на кредите, док су валута и депозити износили 126,9 милиона КМ, нефинансијска актива 133,4 милиона КМ, а дионице и други капитал на страни активе 73,7 милиона КМ.
На страни пасиве, основни извор финансирања микрокредитних организација и даље представљају обавезе по узетим кредитима, које су на крају јуна 2026. године износиле 1.142,6 милиона КМ или 53,8% укупне пасиве. У односу на исти период претходне године обавезе по кредитима повећане су за 160,5 милиона КМ или 16,3%, док су у односу на крај 2025. године повећане за 65,4 милиона КМ или 6,1%.
Укупни капитал микрокредитних организација на крају првог полугодишта 2026. године износио је 699,3 милиона КМ и чинио је 32,9% укупне пасиве. У односу на исти период претходне године капитал је повећан за 67,5 милиона КМ или 10,7%, док је у односу на крај 2025. године повећан за 32,7 милиона КМ или 4,9%.
Посматрано укупно, микрокредитне организације су током првог полугодишта 2026. године наставиле стабилан и динамичан раст активе, кредитног портфолија и капитала, при чему кредити и даље представљају доминантну компоненту њихове активе и основну дјелатност сектора.

Инвестициони фондови

Укупна актива инвестиционих фондова у Босни и Херцеговини на крају првог полугодишта 2026. године износила је 1,36 милијарди КМ и већа је за 113,2 милиона КМ или 9,1% у односу на исти период претходне године. У поређењу са стањем на крају 2025. године, актива инвестиционих фондова повећана је за 46,3 милиона КМ или 3,5%, што указује на наставак стабилног раста и јачање овог сегмента небанкарског финансијског сектора.

Инвестирања инвестиционих фондова чинила су доминантан дио њихове активе и износила су приближно 1,29 милијарде КМ, односно око 94,7% укупне активе фондова.

У структури инвестирања инвестиционих фондова највеће учешће имале су дужничке хартије од вриједности у износу од 509,1 милион КМ, односно око 39,5% укупних инвестиција. Значајно учешће имале су и власничке хартије од вриједности са 473,1 милион КМ или приближно 36,8% укупног портфолија инвестиција.

Депозити инвестиционих фондова износили су 272,1 милион КМ и учествовали су са око 21,1% у укупним инвестирањима, што указује на то да фондови значајан дио средстава задржавају у ликвиднијим облицима имовине, уз забиљежен снажан годишњи раст ове ставке од 31,1%.

Инвестирања у некретнине износила су 22,2 милиона КМ или око 1,7% укупних инвестиција, док су зајмови имали најмање учешће са 10,4 милиона КМ, односно свега 0,8% портфолија инвестиционих фондова.

Посматрано укупно, инвестициони фондови су у првом полугодишту 2026. године наставили тренд раста активе, при чему су инвестиције доминантно биле усмјерене у дужничке и власничке хартије од вриједности, уз примјетно јачање ликвидне позиције кроз раст депозита, што потврђује комбиновану инвестициону стратегију фондова на тржишту новца и капитала.

Структура улагања инвестиционих фондова на полугодишту 2026. године

